

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1422/2015
16.09.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Јасминке Станојевић, Биљане Драгојевић, чланова већа, у парници тужиоца М.Д. из В., чији је пуномоћник М. Г. П., адвокат из В., против тужених Националне службе за запошљавање са седиштем у Крагујевцу, ради утврђења дискриминације и злостављања на раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 303/2015 од 12.03.2015. године, у седници одржаној 16.09.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 303/2015 од 12.03.2015. године у делу којом је потврђена пресуда Вишег суда у Панчеву П1 24/14 од 10.12.2014. године у ставу првом изреке, којим је одбијен као неоснован захтев тужиоца за утврђење дискриминације.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 303/2015 од 12.03.2015. године у делу којом је потврђена пресуда Вишег суда у Панчеву П1 24/14 од 10.12.2014. године у ставу другом изреке, којим је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца за утврђење злостављања.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Панчеву П1 24/14 од 10.12.2014. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца ради утврђења да су тужени Национална служба за запошљавање и А.В. из В., као директор туженог послодавца непосредно дискриминаторски поступали према тужиоцу, раднику Филијале В. у периоду од 01.06.2002. године па надаље до закључења главне расправе и то: повредом права на поступање по рекламацији, пријавама и притужбама тужиоца, не пружањем заштите од незаконитог понашања сарадника тужиоца на послу, њиховог одбијања сарадње и насилничког понашања, ускраћивањем права на рад, погоршавањем услова рада, дискриминацијом код доделе послова, истом зарадом за увећани рад, отежавањем напредовања на послу и у вези са послом, дискриминацијом при одобравању одмора и плаћеног одсуства, повредом достојанства, части и угледа тужиоца, узнемиравањем тужиоца и понижавајућим поступањем којим се ствара страх, непријатељско,

понижавајуће и увредљиво окружење, а све наведено с обзиром на лична својства тужиоца; политичко или друго уверење, чланство у синдикату и невладиним организацијама и националној припадности. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца ради утврђења да су тужени послодавац и А.В. из В. извршили злостављања тужиоца повредом достојанства, угледа личног и професионалног интегритета, одузимањем тужиоцу услова за рад, неоснованим претњама дисциплинском одговорношћу, агресивно-увредљивим понашањем, незаконитом доделом послова у рад тужиоцу, избегавањем и одбијањем сарадње са тужиоцем о пословима који се тичу Групе за права из осигурања и њега лично као радника некултурним и непрофесионалним односом према тужиоцу што код тужиоца изазива страх, ствара непријатељско, понижавајуће и увредљиво окружење, погоршава услове рада и доводи до изолације тужиоца и ради обавезивања тужених да престану са вршењем злостављања према тужиоцу. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 303/2015 од 12.03.2015. године одбијена је жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужилац је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована у делу у ком је одлучено о дискриминацији, а недозвољена у погледу злостављања на раду.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је дипломирани правник са положеним правосудним испитом. Запослен је код Националне службе за запошљавање, Филијала В. од 01.06.2002. године на пословима шефа Одсека В.. Решењем туженог од 09.10.2003. године распоређен је на радно место за програме запошљавања у служби П., Одсек за посредовање при запошљавању В. од 15.10.2003. године. Решењем од 12.09.2005. године распоређен је на послове програма запошљавања у Служби В., Филијала П. од 01.12.2004. године с тим што ће поред наведених послова обављати и друге послове које му одреди непосредни руководиоца, који су у складу са његовом стручном спремом. Послове шефа одсека преузео је Л.Н.. Уговором о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности од 03.03.2008. године тужилац је распоређен на послове програма запошљавања у Филијали П., Служба В., а уговор је анексиран 06.02.2009. године, па је распоређен на послове заменика директора Филијале В. од 15.02.2009. године. Анексом од 20.04.2010. године, тужилац је распоређен на послове руководиоца групе за остваривање права из осигурања за случај незапослености у Филијали В., Група за остваривање права из осигурања за случај незапослености од 01.05.2010. године и на тим пословима је и данас распоређен. Тужбу против туженог и директора туженог поднео је због дискриминације и злостављања на раду наводећи да понашање ближе описано у изреци првостепене пресуде

представља дискриминацију и мобинг тужиоца. У поступку пред нижестепеним судовима утврђено је да: је опис послова радног места утврђен Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији туженог; да су сви запослени а не само тужилац обављали одређене *ad hoc* послове који нису обухваћени Правилником, као и послове обуке за активно тражење посла и предузетништво; запослени који су у филијали обављали послове заступања пред судом требало је да добију увећан коефицијент али нису. Директор филијале упутио је тужиоца да то питање правно регулише, али тужилац није подносио захтев за исплату накнаде за заступања; тужилац је 08.04.2013. године именован за представника репрезентативног синдиката "независност"; тужена филијала Национална служба у В. поред старе зграде располаже и новом зградом у којој је направљен распоред просторија и 20.11.2012. године достављен на маил свим запосленим ради преласка у нову зграду; због пресељења у нову зграду сви запослени у филијали су били искључени са информационе и телефонске мреже; тужилац је најпре одбијао да се исели у нову зграду, а није прихватио ни просторије које су му понуђене у старој згради. Због тога је добио опомену од туженог да нарушава процес рада у филијали и налог да напусти канцеларију; због оваквог понашања био је дан дуже искључен са информационе и телефонске мреже у односу на остале запослене; подносио је интерну рекламацију на рад директора; по овом захтеву директор, овде туженог А.В. је у изјашњењу окарактерисао тужиоца као колекционара функција, навео да је према тужиоцу био толерантан и да га је унапређивао али да тужилац за узврат све вулгаризује, потцењује и извргава руглу и има за циљ да "кињи" људе; тужилац није подносио захтев за "спајање" неискоришћених дана годишњег одмора са нерадним данима; тужилац је подносио дисциплинске пријаве против запослених од којих је само једна процесуирана; од запослене К.П. је захтевао да му посвећује пажњу и време у мери коју он сматра потребном, а која није у вези са непосредним радним задацима.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је становиште нижестепених судова да према тужиоцу није извршена дискриминација. Забрана дискриминације на раду прописана је Законом о раду у чл. 19. и 20, а појам дискриминације ближе описан у члану 2. Закона о забрани дискриминације. Основна карактеристика код утврђивања да ли је или није извршена дискриминација према одређеном лицу јесте постојање неоправданог прављења разлике између лица које тврди да је дискриминисано и других лица у истој или упоредивој ситуацији, с обзиром на лично својство тужиоца. У овом случају, утврђено је да између тужиоца и других лица није прављена никаква разлика. Послове које је обављао тужилац (*ad hoc* послови, обављање послова обуке...) обављали су и други запослени. Околност што није добио накнаду за заступање филијале и што није "спојио" дане годишњег одмора и нерадне дане не може се сматрати дискриминацијом. Наиме, да би дискриминација постојала у овом случају било би потребно да је тужилац такав захтев подносио али да је једино њему, од свих запослених, такав захтев био одбијен. Међутим, у поступку пред нижестепеним судовима утврђено је да тужилац није подносио захтеве ни за исплату накнаде за заступање филијале ни за спајање коришћења годишњег одмора и нерадних дана. Писмено увредљиве садржине које је дато у интерном поступку изјашњења и понашање особе која са колегама са посла не прелази границу пословног односа, не представља дискриминацију у смислу члана 2. Закона о забрани дискриминације.

На основу члана 414. став 2. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

У делу одлуке којом је одлучено о тужбеном захтеву који се односи на злостављање тужиоца, ревизија није дозвољена.

Спор због злостављања на раду или у вези са радом јесте радни спор (члан 29. став 3. Закона о спречавању злостављања на раду). Због тога се на њега примењују одредбе о дозвољености ревизије из члана 441. ЗПП јер Законом о спречавању злостављања на раду нису предвиђена посебна правила о дозвољености ревизије.

Према члану 441. ЗПП ревизија је дозвољена у парницама о споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа.

По члану 23. став 3. истог закона, ревизија је дозвољена у свим поступцима у којима вредност предмета спора побијаног дела прелази динарску противвредност од 40.000 евра, односно 100.000 евра у привредним споровима, по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, а који нису правноснажно решени до дана ступања на снагу овог закона.

Пошто је у овом случају предмет тужбеног захтева утврђење злостављања и новчано потраживање са вредношћу испод прописаног законског лимита ревизија није дозвољена.

На основу члана 413. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа
судија
Љубица Милутиновић,с.р.**